

Eles transportan a morte

Direcció i guió: Helena Girón, Samuel M. Delgado **País:** Espanya **Durada:** 76 min
Any: 2021 **Gènere:** Drama **Interpretació:** Nuria Lestegás, Sara Ferro, Xoán Reices, Valentín Estévez, David Pantaleón **Música:** Camilo Sanabria **Fotografia:** José Ángel Alayón **Distribuidora:** Begin Again Films **Estrena a Espanya:** 13/05/2022

No recomanada per a menors de 7 anys

Versió original en gallec amb subtítols en espanyol

SINOPSI

1492. Entre la tripulació de Cristòfor Colom viatgen tres homes que ja haurien d'haver mort. Han aconseguit evitar les condemnes participant en el viatge incert, però en arribar a les Illes Canàries, fugen carregats amb una de les veles de l'embarcació. Mentrestant, a "El Vell Món", una dona intenta salvar la seva germana moribunda, amb l'esperança que una remeiera pugui ajudar-la. Tots dos viatges intenten eludir la mort. Tots dos viatges estan a mercè del temps i de la Història. (Begin Again)

CRÍTICA

08/09/2021 - VENÈCIA 2021: Helena Girón i Samuel M. Delgado construeixen una aguerrida i aspra crítica política contra la història oficial, en forma d'orgànica i sensual pel·lícula d'aventures ancestrals

Algú salta a l'aigua: una, dues... fins a tres figures humanes misterioses. Una gran tela les envolta, les atrapa i dificulta les seves maniobres natatòries: lluiten per sobreviure, per fugir, sense deixar anar aquesta enorme vela de vaixell que arrossegueu amb si, com un preuat tresor. D'aquesta manera, en plena acció –confusa, ràpida i bella– comença **Eles transporten a morte**, primer llargmetratge que signa el duo artístic format per la compostel·lana **Helena Girón** i el canari **Samuel M. Delgado**, autors de nombroses performances, instal·lacions artístiques i curts previs (*Irmandade*, *Plus Ultra*, *Montañas ardientes que vomitan fuego* i *Sin Dios ni Santa María*). El film (parlat en gallec) s'ha presentat a la 36a Setmana Internacional de la Crítica de la Mostra de Venècia (i es projectarà després a la secció Zabaltegi-Tabakalera de l'edició número 69 del Festival de Sant Sebastià).

La trama d'aquesta pel·lícula transcorre en un any que va canviar el curs de la Història: 1492, data del descobriment d'Amèrica. En aquella expedició cap a allò llavors desconegut, uns homes (no precisament sants, ja que es van reclutar presos per a aquest incert viatge als confins del món, encarnats per **Xoán Reices**, **Valentín Estévez** i **David Pantaleón**) salten al mar, a les Canàries, des de les caravel·les capitanejades per Cristòfor Colom, portant amb si una vela de nau. Per descomptat, seran perseguits pels seus fins ara companys, per recuperar aquesta tela enorme, necessària per solcar l'oceà i culminar la seva gesta. D'altra banda, i lluny d'allà, a Galícia, una dona (**Sara Ferro**) busca desesperadament ajuda per curar la seva germana moribunda, que ha saltat –aquesta al buit– fugint també, però del desassossec. Tots ells són a prop de la mort, l'esquiven alhora que, inevitablement, carreguen amb ella.

Amb aquests personatges i en escenaris naturals tan bells com agressius (filmats a Ourense i Tenerife), els directors han construït un film polític i, alhora, d'aventures naturalistes, que qüestiona la suposada èpica d'un moment decisiu per a la Humanitat, el qual ha estat utilitzat per perpetuar mites culturals de dubtosa ètica i honestat, heretats fins avui. Perquè potser certs esdeveniments no van ser tan gloriosos com ens ho han explicat...

Per qüestionar això, amb les sensacions d'aquest llargmetratge es transmet l'angoixa, l'ansietat i l'energia d'aquests rebels que es separen de (i boicotegen) allò que s'ha acceptat socialment. Alhora, els cineastes fan servir imatges d'arxiu i d'altres del film *Alba de América* (1951), de Juan de Orduña, aquella superproducció franquista que va exaltar la figura del descobridor, per així construir un univers inquietant, tens i per moments salvatge, que col·loca aquest film revulsiu en un territori tan arriscat, tenebrós, incòmode i aspre com interessant, on no tothom estarà disposat a endinsar-se.

Alfonso Rivera – Cineuropa